

FRILUFTS FRÄMJANDET

FRILUFTSFRÄMJANDET SALEM VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016 PROGRAM FÖR 2017

KONTAKTUPPGIFTER

Obemannat kansli (ej post)
Friluftsförbundet
Salems lokalavdelning
Rönningevägen 48, 144 64 Rönninge

Post skickas till:
c/o Anna Ridderstad Wollberg
Gunnebovägen 2, 14464 Rönninge
saalem@friluftsförbundet.se

Fakturor skickas till:
c/o Ingrid Robertsson
Vallmostigen 12, 144 33 RÖNNINGE

Internet:
www.friluftsförbundet.se/saalem
<https://www.facebook.com/Friluftsförbundet-i-Salem-336905649809474/>

Postgiro 27 93 63 – 6 (terminsavgifter, inte för medlemskap).
Kansliet är obemannat. Kontakt sker direkt med namngivna ledare eller styrelseledamöter.

Styrelse mars 2016 - mars 2017

Anna Ridderstad Wollberg, ordförande	070-303 8304
Ingrid Robertsson, kassör	08-532 535 38
Erik Sandelin	08-647 45 17
Pernilla Tellefors	08-751 18 02
Thérèse Hultén	070-810 31 06
Jessica Selander	073-629 87 76
Annika Gardell	070-685 03 30

ÅRET SOM VARIT

Återigen är det dags att sammanfatta ett lyckosamt år för Friluftsförbundet i Salems lokalavdelning. Jag kan konstatera att vår verksamhet fortsätter att blomstra och lockar nya deltagare till våra aktiviteter. En ström av förfrågningar från föräldrar som vill anmäla sina barn till knytte, mulle eller strövare når min mailbox varje månad. Trots det stora intresset från nya barn, kan jag i år konstatera att vår tidigare stadiga medlemsökning har i år planat ut och kanske till och med gått tillbaka något jämfört med förra året. Förklaringen till detta kan vara att några av grupperna med äldre ungdomar har slutat eller slagits ihop. Men jag är säker på att det är en tillfällig nedgång. Vi har ganska många barn på kö och jag hoppas att vi under nästa år lyckas få igång nya grupper och utbilda fler ledare.

För mig så har en era inom Friluftsförbundet tagit slut under 2016. De små strövarbarn jag blev ledare för har nu blivit 18-19 år, och är på väg mot nya äventyr på egen hand. Jag har också tagit beslutet att efter 4 år som ordförande och ca 10 år i styrelsen ta en paus från styrelsearbetet och hämta ny energi med utgångspunkt från mitt eget utövande av friluftaktiviteter. Jag skrev ett tidigare år att "för mig är alla år, ett år med Friluftsförbundet". Det är fortfarande alldeles sant, hur det ska ta sig uttryck har jag ännu inte helt klart för mig. Att leda barn och ungdomar i friluftaktiviteter, är bland det roligaste och mest belönande som finns. Så för nästa år ställer jag gärna upp som ledarvikarie, i någon av våra grupper. Jag har också idéer runt "äventyrliga vuxna".

Hur har året då varit? Vi har haft ett år där vi har förvaltat och vidareutvecklat våra aktiviteter från tidigare år. Öppet mullespår körde vi för andra gången i rad, vilket var mycket uppskattat av de förskolor som närvarade. Hoppas ryktet sprider sig och vi kan bli ännu fler nästa år. Gruppaktiviteterna är det fulla fart på som ni kan se i denna verksamhetsberättelse och en riktigt lyckosam aktivitet var ett gemensamt läger vid Ersboda där nästan alla grupper var representerade, från knytte till TVM. Vi har jobbat vidare med IT-gruppen och förbättrat vår synlighet både på FF-webben och i Facebook-gruppen. Vi har så smått börjat använda webb-verktyget för att skapa äventyr för våra aktiviteter och hoppas implementera det i våra grupper i full skala under 2017. Ett annat fokus för 2017 är att vi ska fortsätta att bidra till kommunens planer och påverka utvecklingen av Ersboda så att det också passar för Friluftsförbundets behov och aktiviteter.

Vi fick i år extra tilldelning i bidrag från kommunen och kunde därför satsa lite extra på våra ledare i form av en gemensam ledaraktivitet och lite nya ledarkläder och utrustning. Kultur och fritidsförvaltningen hade för 2016 ändrat inriktning av särskilt bidrag för att öka flickors fritidsaktiviteter inom föreningslivet.

Vår motivering i ansökan lyder enligt följande:

Friluftsförbundet i Salem är en förening som till lika stor del attraherar tjejer som killar. I våra 11 ledarledda barngrupper, från 3 år upp till 18 år, har vi en mycket jämn könsfördelning på 55 procent tjejer och 45 procent killar som har deltagit i vår gruppverksamhet under senaste året. Två av våra grupper har övervägande fler tjejer än killar, en har lite fler killar än tjejer och övriga har en jämn könsfördelning, vilket vi tycker är optimalt. Vi jobbar aktivt för att få en jämn fördelning mellan tjejer och killar när vi startar upp nya grupper och ser att det har ett positivt samband med att grupperna är aktiva i många år. Vi har i dagsläget 35 aktiva ledare (16 kvinnor, 19 män), detta gör att det finns både manliga och kvinnliga förebilder i nästan alla grupper.

Friluftsförbundets vision är: *Världens bästa friluftsupplevelser för **alla**, guidade av Sveriges mest eftertraktade ledare.*

Detta betyder att alla är välkomna, både tjejer och killar! Vi vill ha välutbildade ledare, som verkar ideellt, där föreningen stöttar med ledarutbildningar och nödvändig utrustning. Varje dag försöker vi utmana oss själva, våra medlemmar och samhället i stort. Genom lust, tillgänglighet och kunskap guidar vi människor i naturen och skapar unika förutsättningar för hälsa och ett hållbart friluftsliv för alla.

Det är med stor stolthet jag lämnar ifrån mig ordförandeklubban för denna gång!

Nu önskar jag er många fina upplevelser i naturen under 2017.

Anna Ridderstad Wollberg, ordförande Friluftsförbundet Salem, 23 januari 2017

EKONOMI

Föreningens ekonomiska resultat för verksamhetsår 2016 och 2015 samt ställning per 2016-12-31 och (2015-12-31) framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt tillhörande verksamhetsberättelse och budget för 2017.

Föreningens omsättning för verksamhetsåret 2016 uppgick till 113 676 kr (94 880 kr) vilket genererade ett resultat efter finansiella poster på 45 331 kr (13 581kr).

Intäkterna från medlemmarna ligger på ungefär samma nivå som tidigare, trots en liten nedgång i medlemsantal (3 procent) jämfört med 2015. Vi har under de senaste 10 åren haft en stadig och positiv medlemsutveckling, men som nu har planat ut. Det kan bland annat förklaras av att några av de äldre TVM-grupperna har slutat eller slagits ihop, vilket är en naturlig utveckling.

Bidrag från riksorganisationen och kommunen har ökat mot föregående år, vilket förklaras av att vi blev beviljade ett avsevärt större bidrag (så kallat särskilt bidrag) utöver aktivitetsbidraget från kommunen än tidigare. Kultur- och fritidsnämnden (KoF) beslutade i maj att fördela 30 000 kr av det särskilda bidraget till Friluftsförbundet, vilket ska jämföras med tidigare då vi fått omkring 6 000 kr. För 2016 hade KoF beslutat om att ändra inriktningen på det särskilda bidraget för att öka flickors fritidsaktiviteter inom föreningslivet. I vår ansökan kunde vi motivera hur väl våra aktiviteter stämmer med de målen. Bidraget har bland annat använts till att köpa in kläder till ledare samt till att uppdatera och komplettera utrustning och kanoter.

Kanoter och tält har i mindre omfattning varit uthyrda till exempelvis skolor, varför hyresintäkterna minskat till drygt hälften.

Ledaraktiviteten, en middag på Grekiska kolgrillsbaren i Rönninge med frågesport om oss ledare i Friluftsförbundet, för alla ledare som arbetar ideellt i föreningen, var mycket lyckad och med en uppslutning om hela 18 stycken ledare.

Tyvär har inte så många ledare utbildat eller fortbildat sig under året och kostnaden för utbildning har minskat markant mot föregående år. Under nästkommande år har vi lagt en hög budget som också kommer att följas upp med att vi marknadsför kurser och uppmanar våra ledare att gå utbildningar. Framförallt vill vi att fler utbildar sig till att bli behöriga ledare inom strövare och frilufssare, där det finns många barn på kö.

Under året har vi köpt in utrustning och material för cirka 25 tkr. Det avser framförallt nya yxor, gasbrännare till stormköken, liggunderlag, flytvästar, paddlar och kanotsitsar.

Ränta utgår för våra placerade pengar.

RESULTATRAPPORRT 2015 OCH 2016 OCH BUDGETFÖRSLAG 2017

Resultaträkning

	Utfall 20160101- 20161231	Utfall 20150101- 20151231	Budget 2017
Intäkter			
Intäkter från medlemmar	44 600	42 000	45 000
Föreningsbidrag	67 276	49 880	50 000
Hysesintäkter	1 800	3 000	3 000
Summa intäkter	113 676	94 880	98 000
Rörelsekostnader			
Utbildning ledare	-3 300	-15 220	-24 000
Gruppverksamhet	-8 790	-22 247	-20 000
Extra tilldelning för ledarvård (aktivitet)	-7 632	-10 000	-10 000
Profilkläder ledare funktionärer	-12 074	-3 703	-15 000
Uppdatering av utrustning och materialinköp	-24 580	-17 303	-15 000
Summa Rörelsekostnader	-56 376	-68 473	-84 000
Övriga kostnader	-7 914	-10 038	-10 000
IT/abonnemang	-2 250	-2 250	-2 000
Försäkringar	-1 367	-2 403	-2 000
Bankavgifter	-920	-11	
Summa övriga kostnader	-12 451	-14 702	-14 000
Summa kostnader	-68 826	-83 175	-98 000
Rörelseresultat	44 850	11 705	0
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter från bank samt övriga finansiella intäkter	481	1 876	
Valutakursresultat från kortfristiga placeringar			
Summa övriga ränteintäkter och liknande intäkter	481	1875,69	
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	45 331	13 581	
Skatt på årets resultat			
Summa skatt på årets resultat	0	0	
Årets resultat	45 331	13 581	

BALANSRÄKNING

Balansräkning

	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	-	1 540
Summa anläggningstillgångar	-	1 540
Andra kortfristiga fordringar	-	1 875
Summa Kortfristiga fordringar	-	1 875
Kass & Bank	392 205	343 459
Summa omsättningstillgångar	392 205	345 334
Summa TILLGÅNGAR	392 205	346 874
Skulder & Eget kapital		
Eget kapital (inbetalda insatser)	-333 293	-333 293
Balanserat resultat	-13 581	-13 581
Årets resultat	-45 331	-
Summa eget kapital	-392 205	-346 874
Kortfristiga skulder		
Summa kortfristiga skulder	0	0
Summa EGET KAPITAL & SKULDER	-392 205	-346 874

MEDLEMSSTATISTIK

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017
(aug)	(aug)	(aug)	(aug)	(aug)	(aug)	(aug)	(jan)	(sep)	(jan)	(sep)	(jan)	(sep)	(jan)
293	310	304	374	362	409	399	375	426	407	469	406	459	356

DIALOG MED KOMMUNEN

FRILUFTSFRÄMJANDETS ÖVERKLAGANDE AV KOMMUNENS UPPHÄVANDE AV STRANDSKYDDET VID KARLSKRONAVIKEN

I maj 2015 skrev Friluftsförbundet i Salems lokalavdelning, tillsammans med Naturskyddsföreningen i Botkyrka-Salem ett överklagande till regeringen, Miljödepartementet avseende "Upphävande av strandskydd inom förslag till detaljplan för Karlskronaviken, 80-47 i Salems kommun". Kommunen har frågat om vi kan tänka oss att dra tillbaka överklagandet, då det avsevärt försenar planerna på att få igenom ändringarna i detaljplanen. Vi svarade kommunen att vi kunde tänka oss det under förutsättning att kommunen tog fram en avsiktsförklaring (som vi kan gå med på) som visar vad man har för planer när det gäller bryggan i Karlskronaviken och där det framgår att man inte kommer att tillåta fler än 30 båtplatser, inte muddra i viken och inte tillåta motorbåtar. Kommunen kom inte i hamn med en sådan. Vi tyckte att informationen om bryggan var otydlig i detaljplanen och därför drog vi inte tillbaka vår överklagan. I december 2016 var denna uppe till prövning på regeringsrätten. Vi har ännu inte hört något beslut. Målet med vårt överklagande är inte att stoppa hela detaljplanen, utan att säkerställa en fortsatt tillgänglighet för allmänheten och en minimal påverkan på djurlivet i Karlskronaviken. Vi har också lämnat in remissvar på detaljplanerna för Rönninge Kungsgård samt Fårhagen. I dessa fall ser vi inte att planerna stör friluftslivet, utan vi har endast belyst vikten av att man behåller tillgängligheten till naturmarkområden för allmänheten.

ERSBODA

Sedan 2010, då den tidigare hyresgästen flyttade ut, har vi i Friluftsförbundet haft en diskussion med kommunen om nyttjandet av Ersboda. Trots att ett skriftligt nyttjandeavtal inte är på plats har vi fått uppföra Mullespåret och vi har också, efter avstämning med kommunekologen, fått lov att ordna en fast eldplats. Planerna för denna har vi nu tagit fram och efter avstämning med kommunen hoppas vi får upp den under våren.

Kommunen har tagit fram en plan och sökt pengar för att skapa en 4H-gård på Ersboda. Förutom 4H-verksamhet (med betande djur på sommarhalvåret, samt får, höns och kaniner året om) ser kommunen positivt på att Friluftsförbundet och Hembygdsföreningen har verksamhet på Ersboda. Friluftsförbundet har varit med i referensgruppen vid framtagandet av planen. Den planerade budgeten för 4H-verksamheten är 5 MSEK, och kommunen har säkrat 3MSEK från sin egen budget. 2 MSEK är preliminärt beviljade från Leaderprojektet Sörmlandskusten (EU-medel).

Ett antal aktiviteter för att projektet ska nå i mål har identifierats. Detaljplanering sker under våren och projektet startar i september 2017. Verksamheten beräknas kunna starta innan midsommar 2018. Det är nu viktigt att vi i Friluftsrämjandet lägger ned mer resurser för att bidra och påverka detta arbete. Hittills har Fredrik Åström representerat Friluftsrämjandet i kommunens referensgruppsmöten.

ÅRETS AKTIVITETER

ÅRSMÖTE

Årsmötet 2016 inleddes med gemensam middag med smörgåstårter från Rönninge Kaffestuga. Vi var ett 20-tal på plats. Årsmötet avlöpte enligt plan där styrelsen beviljades ansvarsfrihet, en ny styrelse valdes samt budget klubbades. Efter årsmötet fick vi lyssna på vår ordförande Annas familjeresa till Afrika. Ett spännande äventyr med bil i flera nationalparker och med många fina bilder på djur som lever på savannen.

ÖPPET MULLESPÅR

Eftersom vi har ett nytt och fint Mullespår vid Ersbodatorpet vill vi gärna visa upp det för kommunens alla barn! Därför bjöd vi in alla förskolor till Öppet Mullespår den 6 september. Det var strålande vackert väder när runt 30 barn samlades vid det gamla torpet.

Först läste vi Mullesagan om när Mulle föddes och hur det gick till när han fick sina kläder av djuren i skogen. Sen följde vi

Mulleskyltarna runt hela Mullespåret. Det finns mycket att göra

och upptäcka. Man kan ligga på rygg och titta upp på trädkronorna och molnen, man kan undersöka en stor grop och vem som bor i den, man kan klättra upp på stenar i ett stenhav och man kan klättra ner för en brant med hjälp av rep. Vi ropade på Mulle flera gånger (kollikokk!!) - och till slut fick vi äntligen svar! Precis vid slutet av spåret mötte vi Mulle, som hade med sig en korg med lite olika saker från naturen som han ville visa för barnen. Vi hann också med att fika tillsammans innan Mulle begav sig tillbaka in i skogen igen. En väldigt lyckad dag! Vi hoppas och tror att Mulle vill komma tillbaka och träffa barnen igen nästa höst.

FAMILJEDAG VID GARNUDDEN

Årets familjedag vid Garnudden var en favorit i repris, dock med några färre besökare än förra året – som i och för sig var ett rekordår. Mulle kom på besök och kanoterna fanns på plats för prova-på-paddling. Eldarna var igång och det bakades och grillades korv på löpande band. Barngrupperna stod för olika aktiviteter, som till exempel repbana, Mullas aktivitetspår, undersöka med lappar, grodfakta och tipspromenad! Det är härligt att se vilken kreativitet det är i grupperna och med vilken entusiasm barnen tar sig an att testa på nya saker. För att inte tala om alla härliga samtal som uppstår mellan ledare och medlemmar.

SALEMDAGEN

Återigen var vi på plats under Salemdagen. Vid vårt informationsbord visade vi vår verksamhet i bilder. Dagen bjöd på sol och många besökare i Skönviksparken, där vi hade många som skrev upp sig på kölistan till våra aktiviteter och nyfikna fick svar på sina frågor kring aktiviteter i vår lokalavdelning.

GEMENSAMT LÄGER VID ERSBODA

Solen sken från en klarblå himmel och förväntansfulla barn, ungdomar och vuxna samlades på ängen nedanför Ersbodatorpet. För första gången på många år var det dags för ett gemensamt läger med övernattnig. Nästan alla grupper fanns representerade från Knytte, Mulle, Strövare, Frilufsare till TVM:are som gemensamt slog upp tält och förberedde olika aktiviteter under eftermiddagen och kvällen. De minsta barnen gick Mullespåret, och repbanan var också populär. Frilufsarna lärde ut hur man gör upp eld med tändstål och TVM:arna visade verkligen på fint ledarskap gentemot de yngre. Att slå upp tält var inte alla vana vid, men tillsammans gick det bra. Middagen lagades på muurrikka vid lägerelden. Innan lägerbålet smög vi på varandra med och utan

ficklampa, mycket bus men väldigt kul. Höjdpunkten var lägerbålet där en grupp berättade historier, de yngsta barnen fick en fin första introduktion till lägerbålet genom de äldre barnen. Därefter var det dags att göra sig hemmastadd i tälten, vissa större än andra. I en del tält var det högläsning och de flesta somnade som stockar efter det. Morgonen efter intogs gemensam frukost vid lägerelden och det diskuterades hur aktiviteterna och gemenskapen hade fört oss än mer tillsammans. Att packa ihop sina saker tog sin tid, men innan lunch var all utrustning nedpackad och flertalet barn, ungdomar och vuxna tog farväl. Alla önskade att vi gör om detta nästa år! Framsidan på årets verksamhetsberättelse är bilder från detta läger!

LEDARMÖTEN OCH LEDARMIDDAG

Den 20 april hade vi ett vanligt ledarmöte på kansliet. 12 ledare träffades och gick igenom läget i grupperna, utbytte erfarenheter mellan ledarna och gick igenom en del administrativa saker.

Den 9 november träffades 18 ledare för den traditionsenliga ledarmiddagen. I år var middagen på Grekiska kolgrillsbaren i Rönninge. Ett utmärkt tillfälle att prata med ledarkollegor. Dessutom erbjöds en mingelutmaning där man var tvungen att prata med så många ledare som möjligt för att få bra poäng.

Det är inte bara ute som vi träffas. Den här bilden är från ett av de möten som IT-gruppen haft under året.

GRUPPVERKSAMHET 2016

Idag har vi 11 grupper från Knytte till TVM och stavgång. Det finns många barn på kö till vår verksamhet. Vi hoppas att till hösten 2017 kunna starta upp en ny Knyttegrupp då det är många barn födda 2012- 2014 som bara längtar att få komma ut, men bristen på ledare är stor. I de äldre grupperna så fylls det på med nya barn löpande allt eftersom det uppstår platser eller ledare strukturerar om. Nedan beskriver vi våra grupper och ger er ett axplock på våra aktiviteter som genomförts under året.

SKOGSKNYTTE, 3-5 ÅR

SKOGSKNYTTE
FRILUFTSFRÄMJANDET

NYCKELPIGORNA

Ledare: Birgitta Westerdahl och Linnéa Eriksson

Antal barn: 10 barn, 4-5 år

Vi har haft 6 träffar under hösten, varav en av dessa på Ersboda med andra grupper. Då pratade vi om myran och kollade in den jättestora myrstacken. Vi hade en trevlig dag tillsammans där våra Nyckelpigor fick träffa andra grupper och se vad de gjorde. Vi gick även på linbanorna som en annan grupp hade ordnat. Det var jättekul. Vi har gått olika vägar till vår Knytteplats och då har vi upptäckt nya miljöer och stigar som man kan utforska.

Under hösten har vi i målet egna tavlor med naturmaterial och täljt ramar till tavlorna. Barnen fick prova att tälja med potatisskalare. Vi har spelat tärningsspel där de hämtade olika skogsmaterial utifrån prickarna på tärningen. Vi har pratat om olika djur som hackspetten, igelkotten, myran och björnen. Vi har lyssnat på ljudet från tre olika hackspettar. Det var intressant även för föräldrarna. Vi har gjort egna fågelautomater med apelsiner och fågelfrön. Alla var tomma nästa gång vi kom dit. Vi har givetvis sett hur hösten har kommit, och pratat om vad som händer med djur och växter när det blir kallt. Vi har även kollat hur många kottar lång varje knyttebarn är. Vi leker alltid två lekar när vi ses: "Ballongen" och "Kom, kom alla mina knyttebarn". Det är ett måste. Vi har också klämt in en ny lek: "Vad är klockan, farbror tiger?". Den tyckte barnen om. Matsäcken är viktig och även vår naturruta. Den kollar vi hur den ser ut varje gång. Vi lämnar rester från matsäcken där. Vad har hänt? Vem har kanske varit här?

Sista gången hade vi grillning med alla familjemedlemmar. Barnen fick en liten målad sten (som skulle symbolisera björnen) och fick göra ett eget ide till den, som de fick ta hem. Barn är nyfikna, intresserade och härliga. Tack för i höst!

EKORRARNA

Ledare: Maria Strandberg, Ann Persson, Annika Gardell och Janina Andersson

Antal barn: 10 barn, 4-5 år

Ekorrarna började året som Skogsknytte och gick sedan över till att bli Skogsmulle efter sommaren.

Som Knyttar höll vi till i skogen vid Toredal. Vi började varje träff med att låsa upp skogen med "nyckel" för att sedan fortsätta upp till vår knytteplats. På vägen blev det ett par stopp som knöt an till dagens tema, och vi följde även några träd "från knoppar till blad". Vi lärde oss mer om rådjuret, grodan och fåglar, vi byggde ett eget fågelbo och skapade djur av kottar och pinnar. I samband med Familjedagen håvade vi och tittade på djur i lupp. Favoritleken har varit "Under hökens vingar kom".

När vi efter sommaren blev en Mulle-grupp bytte vi plats till skogen vid Ersboda. Vi möttes vid busshållplatsen och gick sedan bort till skogen med ett par stopp på vägen. Höstens tema var "fridlysta djur"; kopparödlan, brunbjörnen, fladdermusen, igelkotten och berguven. Vi har även pratat om allemansrätten och påbörjat bygget av en koja. Mulle kom och hälsade på oss vid ett tillfälle och vi har även gått Mullespåret. Favoritleken under hösten var "Knack, knack är mulle hemma?"

SKOGSMULLE, 4-7 ÅR

BÄVRARNA

Ledare: Mathias Strandberg, Susanne Fransson och Magnus Ekman

Antal barn: 14 barn, 6-7 år

Under hösten har vi gjort en skattjakt efter en karta, övat på att göra knop och knutit armband. Vi har orienterat i terräng, byggt koja och pratat om hur man gör om man gått vilse. De andra grupperna har vi träffat på Ersboda och gått balansgång. Vi har gått Mullespåret och som alltid ätit matsäck, grillat, lekt och skoat.

STRÖVARE, 6-10 ÅR

GRÄVLINGARNA

Ledare: Pernilla Tellefors och Per Liljenberg

Antal barn: 14 barn, 7-8 år

Strövargruppen Grävlingarna kickade igång höstterminen i september. På första träffen hade vi en planering inför vår kommande övernattningsvi skulle ha senare i september. Med stor förväntan och massor av önskningar lade barnen grunden för vår packlista. Vi har mest varit i skogen kring Ersboda där vi vant rör oss mellan olika lägerplatser. Vi har gjort upp eld vid nästan varje tillfälle så nu kan de flesta hantera tändstålet. Vi har också använt stormköket eller murikkan och lagat både soppa, krabbelurer och tacos! Vi har gjort fågelfrömatare och pysslat med vad skogen ger oss. Lekt många lekar och klättrat i repbana och hittat en gammal stubbe som vi kunde använda som törved när vi eldade. Vår största händelse var när vi hade övernattningsvi på Ersboda tillsammans med de äldre barnen. Olika aktiviteter under dagen avlöstes med tältresning och natten spenderades i ett gammalt militärtält. Innan dess var vi på lägerbål och det var mysigt och busigt, sen smög vi också på varandra med ficklampor. Innan vi somnade läste vi ut en hel bok av LasseMaja. På morgonen var det lite kallt men då eldade vi i kaminen innan vi gick upp och åt frukost vid lägerelden. Alla sov, ingen åkte hem mitt i natten, för vi är modiga vi, vi grävlingar!

UGGLORNA

Ledare: Jessica Mattsson, Emil Persson, Linnea Näsman och Emil Persson

Antal barn: 17 barn, 8-9 år

En söndag när hösten bäddat in skogen i många nyanser av rött och gult åkte vi till Berghusgrottan på Mörkö, en av länets största grottor. När vi lämnat bilarna på parkeringen gick vandringsleden över stock och sten. Trots att några av oss varit där förut gick vi lite fel, men tur var väl det, för vi fick en hel del naturupplevelser på vägen. Vi klev nästan i rykande (ja närapå i alla fall) färsk älgspilling och väckte en grävling som sov sin förmiddagslur under en sten. Den satte av som ett skott rakt framför näsan på oss. När vi vandrat en stund till och kommit allt högre upp i terrängen fick vi en vidunderlig utsikt över Gälöfjärden. Så vackert! Hit vill vi komma tillbaka igen! Till slut kom vi i alla fall fram till grottan, och den var enorm! Vi lyste med pannlamporna och barnen utforskade så många skrymslen de kunde (och fick för ledarna). Lite korvgrillning hann vi med innan vi gick tillbaka, och då på den "slipsade" stigen som går mellan parkeringen och grottan. Skönt för de trötta benen som fått bra träning under dagen.

VILDSVINEN

Ledare: Erik Sandelin och Susanna Cederholm

Antal barn: 10 barn, 10-11 år

Den här terminen har tyngdpunkten varit på övernattningar i Vildsvinsgruppen. För ovanlighetens skull planerade vi in två stycken. Den första gjorde vi i början av september när det fortfarande var härligt sommarväder med ljumma vindar. Vi paddlade på Stora Kvarnsjön och övernattade på en ö under bar himmel. Det blev mycket bad, fiske och buspaddling i mörkret! Den andra övernattningen gjorde vi på Ersbodadagen ett par veckor senare. Vi turades om att läsa upp roliga historier runt lägerbålet och sen blev det förstås allas favorit "Hej jag heter Bengt och jag jobbar i en knappfabrik" innan vi somnade under vindskyddet på lägerplatsen.

Vår tredje utflykt blev till Paradiset. Det var en regnig vandring, som tur är finns det fasta vindskydd och en koja att ta paus i, äta lite och läsa lite fler roliga historier! På sista träffen blev det efterlängtat eldning och mörkertipspromenad!

MYRORNA

Ledare: Thérèse Hultén och Pär Hörenius

Antal barn: 16 barn, 10-11 år

Strövargruppen Myrorna har haft en fantastisk termin med många roliga aktiviteter. Vi har gjort några av våra favoriter hos barnen och några nya som kom att bli nya favoriter. Den ena nya favoriten som vi startade terminen med var att vi testade höghöjdsbanan på Lida och det var en klar favorit. Vi hade i princip hela gruppen med oss och alla var mycket förväntansfulla. Vi fick fin instruktion av killarna på stället efter att alla hade fått på sig utrustningen. Sen var det klättring ett par timmar och det var det roligaste de hade gjort sa barnen. De ville aldrig sluta och frågade hela tiden när vi kunde göra det igen. Den andra nya favoriten var ju pokémon-jakt. Men absolut inte med telefoner... utan en analog pokémon orientering! Vi blev förvånade över hur engagerade de blev och vilken tävlingslust som väcktes mellan de 2 lagen. Vid varje pokémon-stopp som stod angivet på kartan fanns 3 pokémon som var gömda och med olika poäng. I mål med rätt poäng var det som gällde där vi grillade över öppen eld. Vi avslutade terminen med att julpyssla stjärnor av pinnar. Vi, Thérèse och Pär, ser fram emot många nya & gamla äventyr 2017 med Myrorna.

FRILUFSARE, 10-13 ÅR

IGELKOTTARNA

Ledare: Martin Cardell, Jonas Sunden-Cullberg

Antal barn: 10 barn, 11-12 år

"Nästa gång vill vi tälta i fyra nätter. Det måste finnas kiosk också!" lät det efter förra övernattningen. Fyra nätter är nog mer än vi klarar av..., men två nätter fixar vi. En hundra procentig ökning. Enligt måttet "Bästa friluftslivet är det utan bil" vankade vi likt överlastade sniglar upp på pendeltågsperrongen. In till T-centralen, buss till Nybroviken och sedan fredagsfärjan till Gällnö. Vi var dom enda som klev av där.

Till tältplatsen var det långt. Som tur var fick vi låna en kärra efter halva vägen. Fin lägerplats men inga grillplatser och ingen ved. Hamburgarna såg plötsligt väldigt råa och kalla ut. Turligt nog fanns det två gamla grillar i skärgårdsmajans förråd och briketter i handelsboden. Grillat slår Trangiakök, varje gång!

Efter två dagar med upptäcksfärd på ön, roddbåtsluffande till grannön, matlagande, fotbollsspelande, frisbeekastande, mittinattenpratande, snarkande ledare, fästingplockande av terränggrullade frilufsare, klippbad i majsolen och det frivilliga lördagsgodisinköpet i handelsboden (alla gick med dit frivilligt) var det dags att vandra till bryggan och båten hem. Vägen kändes lite kortare då vi stannade för korvlunch halvvägs.

Frilufsare verkar inte behöva sova lika mycket som andra barn. Medan de vuxna försökte hålla ögonen öppna var det full fart på kortspelandet på övre däck. Tälta i fyra nätter? Vi funderar ett tag till även om minnen av solvarm skärgård med blommande äppelträd och klippbad gärna får bli verklighet snart igen.

RÄVARNA

Ledare: Erik Sandelin, Peter Backström, Bengt Cederlund

Antal barn: 11 barn, 11-12 år

Årets höjdpunkt var som vanligt det traditionsenliga kanotlägret vid Stora kvarnsjön. En helg i maj spenderade vi på "vår" ö där. Badtemperaturen var strax över barnvänlig så bada gjordes det. Barnen hade själva med liv och lust planerat och handlat maten i sina matlag. En nyttig erfarenhet och ett bra sätt att lära sig vikten av en balanserad kost när man är ute på äventyr (Man blir inte så mätt på bara bullar och sötsaker :-). Skärgården runt ön inbjöd som vanligt till egna upptäcktsfärder med kanoterna. Det lektes t.ex. röda-vita-rosen med kanoter. Vi byggde ett fint vindskydd, men många valde att sova under bar himmel i det fina vårvädret. Efter frukosten på söndagen var det dags att paddla hem igen.

VARGUNGARNA

Ledare: Johan Linderyd, Mikael Prytz, Kerstin Swanvall (VT)

Antal ungdomar: 7 ungdomar, 13-14 år

Vargungarna hade två olika skepnader under året: vi var de äldsta frilufsarna under vårterminen och vi blev de yngsta TVM-arna under höstterminen. I båda skepnaderna genomförde vi flera spännande frilufsaktiviteter.

Året inleddes med föreningens långfärdsskridskor på fötterna ute på en tjockt isbelagd Måsnaren vid Södertälje. I februari for vi med buss uppåt landet till Kungsberget för en dags utförsåkning – kul och fartfyllt! Efter en tidig vårträff på hemmaplan med en inbjuden frilufsargrupp från Lidingö så blev det i april ett äventyr med cyklar: en blandad "off-road"-tur längs med stigar, slänter och flera hundra meter långa sträckor spänger vid Aspen och runt Tullingesjön (balans!). Till sist, strax innan skolavslutningen, blev det två övernattningar med främjarkanoterna

på en långpaddling som startade i Yngern (Nykvarn) och slutade i Visnaren (Åkers styckebruk – Mariefred) efter de tre synnerligen vackra Marvikarna.

Till hösten var det så dags att bli TVM-are för de ungdomar som ville och TVM-invigningen skedde under en vacker helg i september. Ja, det är ungefär allt vi kan säga om den eftersom TVM-invigningar är hemliga och endast en TVM-are får veta vad som händer under en TVM-invigning... Som TVM-are är man sedan med själv och planerar vad gruppen ska göra, vilket vi gjorde en kväll i oktober. Först på listan kom en dag vid Aspen, till fots denna gång och med en suverän gulasch till lunch som tillagades gemensamt över öppen eld vid sjökanten. För årets sista aktivitet for vi i ett snöoväder till Västerås och det gamla ångkraftverket, eller, ja, till det som finns där nu, nämligen actionbadet Kokpunkten där "Hjärtat slår ett hårdare slag när du tar steget ut, rushen i magen känns direkt på pulsen." Ungefär som det kan kännas ibland på äventyren ☺

TVM/ÄVENTYRSGRUPPERNA, FRÅN 13 ÅR

BJÖRNARNA

Ledare: Eric Ståhl, Juliette Jansson, Svante Karlsson, Gwenyth Rooijackers

Antal barn: 13 ungdomar, 16-19 år

För ett par år sedan paddlade vi sträckan Åkers styckebruk till Gnesta, de s.k. Marenvikarna. I oktober 2016 följde vi upp detta genom att göra ett försök att nå havet med start i Gnesta. Planen var att paddla sjön Sillen, som i likhet med Marenvikarna är smal och långsträckt, ner till en lägerplats i södra änden av sjön, för att sedan dag 2 ta oss till havet via Trosaån. I enlighet med vårt måtto "Aldrig redo men det löser sig ändå" så hade vi inte rekat, men vi kände till att vattenståndet var lågt.

Vi startade vid 11-tiden från Sigtunaåns mynning i Sillen. Vi var 9 kanotister fördelade på 4 kanoter. Vädret var ganska kyligt och det blåste en lätt motvind. Efter ca en timme nådde vi halvön Torsnäs udd, där vi åt medhavd lunch. Vi fortsatte sedan bara en kortare sträcka innan det var dags för fika. Vädret hade nu blivit bättre och vi kunde njuta av lite höstsol och vackra färger i naturen. Med påfylld energi, så gick dagens sista sträcka ner till lägerplatsen lätt. Platsen för vårt nattläger låg på spetsen av en stor rullstensås som bildade en halvö mitt emot det lilla samhället Sund. Här fanns en fin gräsyta, grillplats och dass.

Vi samlade ved, grillade och myste vid brasan, innan vi kröp in i de fyra småtält vi hade med oss. På natten var det ca 5 grader men vi sov gott utan att frysa. Efter frukost och rivning av lägret satte vi kanoterna i sjön igen. Nu hade motvinden tilltagit ordentligt och det gick ganska stora vågor på den sista fjärden ned mot Trosaåns mynning vid E4:an.

Väl inne på ån kunde vi konstatera att det var mycket lågt vattenstånd. Långa sträckor fick vi dra oss fram på sjögräset som låg som stora mattor på ytan. När vi nådde Vagnhärad fick vi dra kanoterna över kanten på en fördämning. På andra sidan var nätt och jämnt paddlingsbart och efter 200 m tog det stopp. Vi rekande ett stycke framåt, men insåg snart att det var färdigpaddlat för denna gång. Vi beställde hämtning med bil och påbörjade lunch som vi lagade och åt intill ån. Vår plan är nu att försöka paddla resten av Trosaån när vårfloden sätter in.

VARMKORVARNA

Ledare: Anna Ridderstad Wollberg och Mattias Sjöberg

Antal ungdomar: 6, 18-19 år

Efter många härliga äventyr med TVM-gruppen Varmkorvarna så tog vi under våren beslutet att vi skulle avsluta de ledarledda gruppaktiviteterna. Gruppen har funnits i 13 år och i vår lägerbok som varit med under alla dessa år finns många roliga minnen att läsa. En avslutningsvandring skulle vi i alla fall ha, och det blev en härlig tur på Sörmlandsleden i början av april. Vi tog etapp 14 och 13, med start strax norr om Laxne och vandring mot Nykvarnshället, ca 22 km totalt. En skön vandring, vårtecken (t.ex. blommande tibast) gourmetmiddag (fiskgröda planerad av TVM:arna själva) och förstås tårta till efterrätt. En värdig avslutning på många härliga år!

STAVGÅNG/VANDRING

STAVGÅNGARNA

Ledare: Ulla Högberg och Margareta Rosenkvist

Antal deltagare: 22

Under året har vi som vanligt träffats en gång i veckan. Rönningespåret går vi på kvällen under den ljusa perioden. Vintertid gör vi varierande vandringar i Rönninge.

I år gick vår resa till Fulufjällsgården, norr om Särna, i slutet av augusti. Vandrarhemmet som drevs av tre bröder var mycket trevlig. Som vanligt hyrde vi hela huset och lagade våra "trerättersmiddagar" själva. 18 stycken följde med på resan. Vi gick varierande turer på Fulufjället som var svårvandrat p.g.a. mycket sten. På hemvägen besökte vi Porfyrmuseum i Älvdalen, så att den kulturella delen också uppfylldes. Under hösten gjorde vi en utflykt till Sundby gård.

PROGRAM 2017

PRELIMINÄRT PLANERAR VI FÖLJANDE AKTIVITETER FÖR VERKSAMHETSÅRET 2017:

Datum	Aktivitet
31 januari	Ledarmöte
Tidig vår – datum mejlas ut separat	Inventering av utrustning och städning kansliet
Tisdag 7 mars Kl. 17.30-21.00	Årsmöte Gluggen (folkets hus)
10-12 mars	Vildmarksmässan (Älvsjö Stockholmsmässan)
Söndag 14 maj	Familjedagen vid Garnudden
Lördag 26 augusti Kl. 12-17	Salemsdagen
Preliminärt 23-24 september	Ersbodadagen för grupper
Början av november (efter höstlovet)	Ledarmiddag

Håll utkik efter aktuell information på vår på Facebooksida Friluftsförbundet i Salem och på vår webbplats <http://www.friluftsförbundet.se/salem>.

Du kan också aktivera din friluftsförbudsmejl med din e-postadress för att få utskick från oss. Läs mer under rubriken Friluftsförbundet på nätet nedan.

TACK!

ALLA NI AKTIVA LEDARE OCH HJÄLPLEDARE FÖR ERA FANTASTISKA INSATSER UNDER ÅRET!

Ett Friluftsförbundet utan ledare är inget Friluftsförbundet. Den insats som ni ledare gör varje gång ni tar med en grupp ut i skog och mark är ovärderlig. Varje gång ni tar er tid att sätta er ner och planera med era ledarkollegor, varje gång ni går där på kvällspromenaden och funderar ut nya aktiviteter till nästa träff, varje gång ni tar er tid och grubblar på hur hen ska kunna komma in i gruppen bättre, varje gång ni tar er tid och funderar på hur ni ska få hen att inte vara så dominant utan låta någon annan i gruppen prova först. Varje gång ni delar med er av er tid, engagemang och värme betyder så mycket. Tack för den insats ni gjort under året för vår förening och för varandra!

Det är roligt att vara ledare i Friluftsförbundet! Vill du prova? Vi behöver fler engagerade ledare för våra verksamheter. Du behöver inte vara expert och kunna allt. Det som krävs är ett intresse för natur och friluftsliv och en vilja att uppleva det tillsammans med andra nyfikna. Friluftsförbundet har jättebra utbildningar för ledare. Och du får stöttning av andra ledare i lokalavdelningen. Just nu har vi stor efterfrågan på platser i gruppverksamheten. Så stor att vi inte kan ta hand om alla barn som vill vara med. Att vara ledare inom friluftsförbundet är en fantastisk investering för dig själv, dina barn och deras kompisar. Hör av dig till Salem@friluftsförbundet.se

FRILUFTSFRÄMJANDET PÅ NÄTET

FRILUFTSFRÄMJANDET LÅT ÄVENTYRET BÖRJA ENGAGERA DIG DETTA GÖR VI

Salem Lokalavdelning ANNA RIDDERSTAD WOLLBERG
BYT LOKALAVDELNING LOGGA UT

SALEM

GRUPPVERKSAMHET →

ERSBODA TORPET

KONTAKT

AKTUELLT

Välkommen till lokalavdelning Salem

Häng med oss ut! Som lokalavdelning erbjuder vi härliga naturupplevelser genom en mängd små och stora friluftsäventyr! Allt från barnverksamheten Skogsmulle och skogens värld till turer bland skog, vatten och fjäll. Våra aktiviteter leds alltid av utbildade ledare som gör turerna säkra, njutbara, spännande och utvecklande. Det spelar ingen roll om du är nybörjare eller inbiten fantast – våra grupper anpassas alltid efter deltagarna och vi erbjuder gemenskap såväl som utmaningar för de riktigt äventyrliga.

PS. Har du kanske drömt om att bli friluftsledare? Då har du kommit rätt. Välkommen att kontakta oss!

Låt äventyret börja.

www.friluftsframjandet.se/salem

AKTIVERA DIN FRILUFTSFRÄMJAR-MEJL

Friluftsfrämjar-mejl är ett bra sätt för oss i lokalavdelningen att nå ut till våra medlemmar. Så här gör du för att aktivera din friluftsfrämjar-mejl:

1. Gå till www.friluftsframjandet.se och logga in på Mina sidor.
2. Klicka på Min profil.
3. Ange din e-postadress och klicka på Spara ändringar. Klart!

Webbansvarig: Mathias Strandberg, 08-437 58 487, mathias@kallbacken.se

Du hittar oss också på Facebook: <https://www.facebook.com/pages/Friluftsframjandet-i-Salem>

MEDLEMSAVGIFTER OCH BETALNINGSGINFORMATION

Medlemskategorier:		Avgift (kr):
Barn:	0-12 år	100
Ungdom:	13-25 år	170
Vuxen:	26 år och äldre	360
Familj:	Personer skrivna på samma adress	530

Avgifterna gäller för ett år. Medlemsåret sträcker sig från 1 oktober till 30 september. Enklaste sättet att bli medlem är att gå in på Friluftsfremjandets webbplats och anmäla sig där. Har du frågor om medlemskap är du välkommen att kontakta Friluftsfremjandets riksorganisation på: medlem@friluftsfremjandet.se

Alla barn och ledare ska vara medlemmar i Friluftsfremjandet för att få delta i våra aktiviteter. För gruppverksamheten tar vi dessutom ut en terminsavgift för att täcka kostnaderna för material och utrustning som används. Alla ledare och funktionärer ställer upp ideellt och får ingen ersättning.

BETALNINGSGINFORMATION FÖR FRIA GRUPPER I SALEMS LOKALAVDELNING

Terminsavgiften för vår lokala verksamhet sätter du in på PG 27 93 63-6. Ange gruppens namn och gren (Knytte, Mulle etc.) samt barnets för- och efternamn. Exempel: *Bävrarna, Knytte, Anna Svensson*.

Följande terminsavgifter till lokalavdelningen gäller tills vidare:

- Knytte 150 kronor
- Mulle 150 kronor
- Strövare 250 kronor
- Frilufsare: 300 kronor
- TVM: 300 kronor

UTHYRNING AV KANOTER OCH UTRUSTNING

Vi har kanoter och kanotsläp för uthyrning till framförallt skolklasser i kommunen och andra lokalavdelningar i Friluftsförbundet. Kontakta kanotansvarige Martin Cardell martin.d.cardell@gmail.com för priser och information.

